

Nytt hälsomått - allvarligt skadade

Sigrun Malm
Folksam forskning

Folksam®

Nytt hälsomått - allvarlig skada

- Initiala skador
 - STRADA
- Bestående hälsoförlust
 - Folksams risktabell
 - RPMI = Risk för Permanent Medicinsk Invaliditet
- Allvarlig skada
 - STRADA och RPMI
 - Antal diagnoser * risk = Antal allvarligt skadade

AIS kodsysteem

- Används över hela världen inom trafiksäkerhetsforskning
- Varje medicinsk diagnos har en egen sifferkod
- Skadenivå 1-6 i sifferkoden
 - AIS1 lindrig, AIS6 går inte att överleva
- STRADA sjukvårdskodning
 - Alla skador en person har, kodas av medicinsk personal

Medicinsk invaliditet (1)

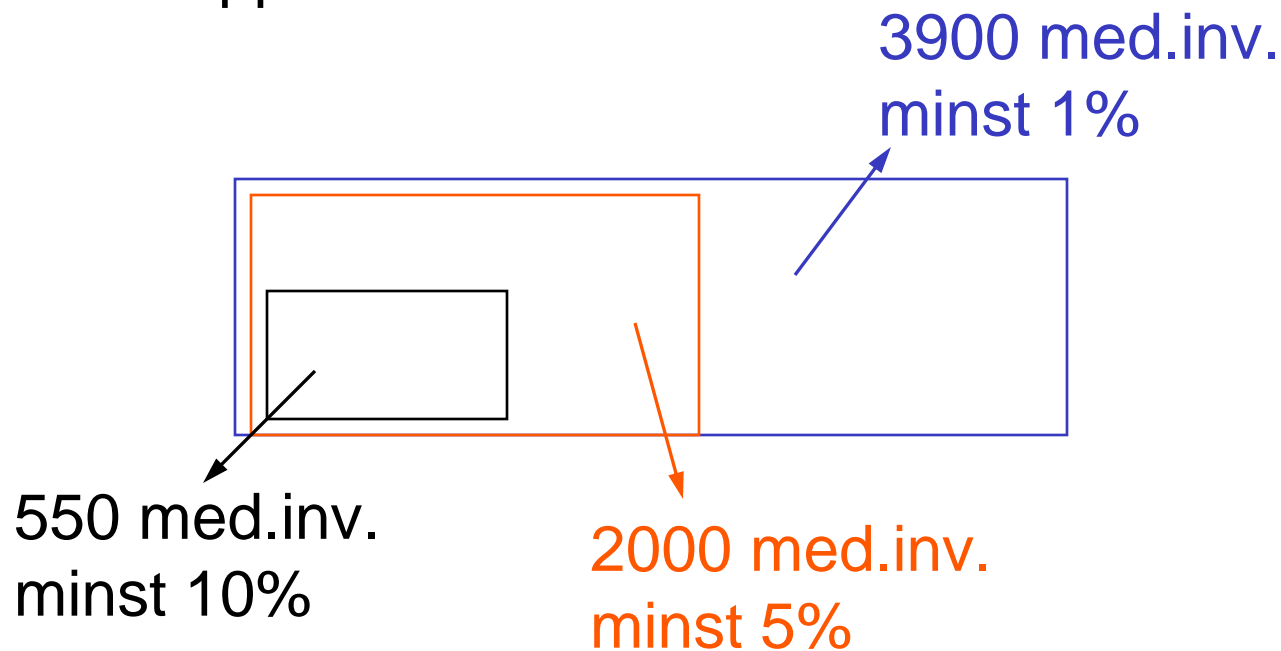
- Fysisk och /eller psykisk funktionsnedsättning
 - Oberoende av orsak
 - Utan hänsyn till yrke, fritidsintressen etc.
- En diagnos kan leda till olika medicinska invaliditetsgrader
- Bedöms av läkare som är specialicerade på invaliditetsbedömningar, 6 till 12 månader efter krocken

Medicinsk invaliditet (2)

- Invaliditetsgrad mellan 1% och 99%
- Exempel
 - 7% instabil fotled
 - 5-20% skulderled med max flexion 120-0°
 - 3-18% whiplash-relaterad funktionsnedsättning
 - 68% total synförlust
 - 99% total demens
- Permanent invaliditetsgrad sätts när ingen förbättring kan väntas. Sker maximalt efter tre år
- Allvarlig skada = invaliditetsgrad 1% eller mer

Risk för medicinsk invaliditet

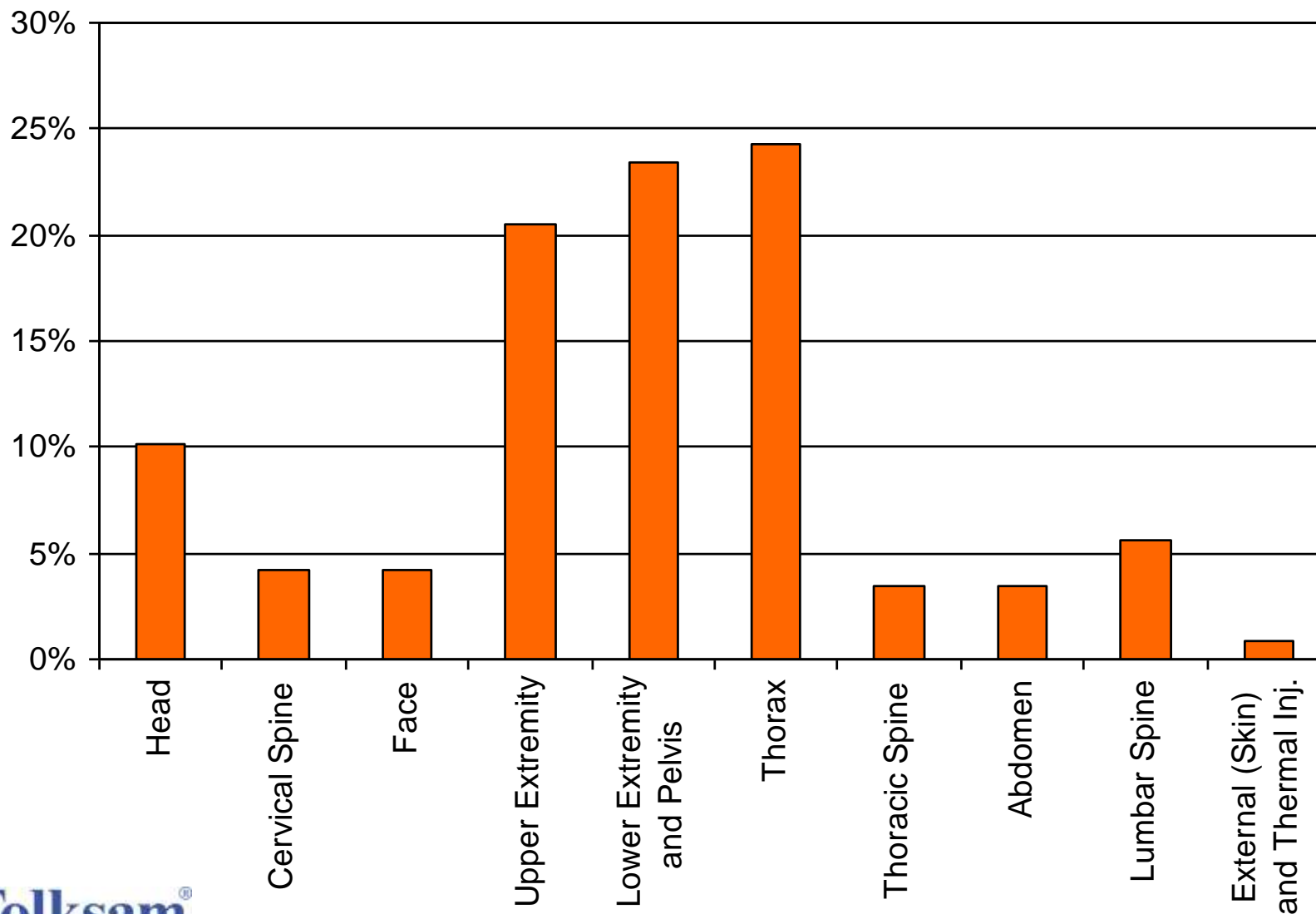
35000 rapporterade skador

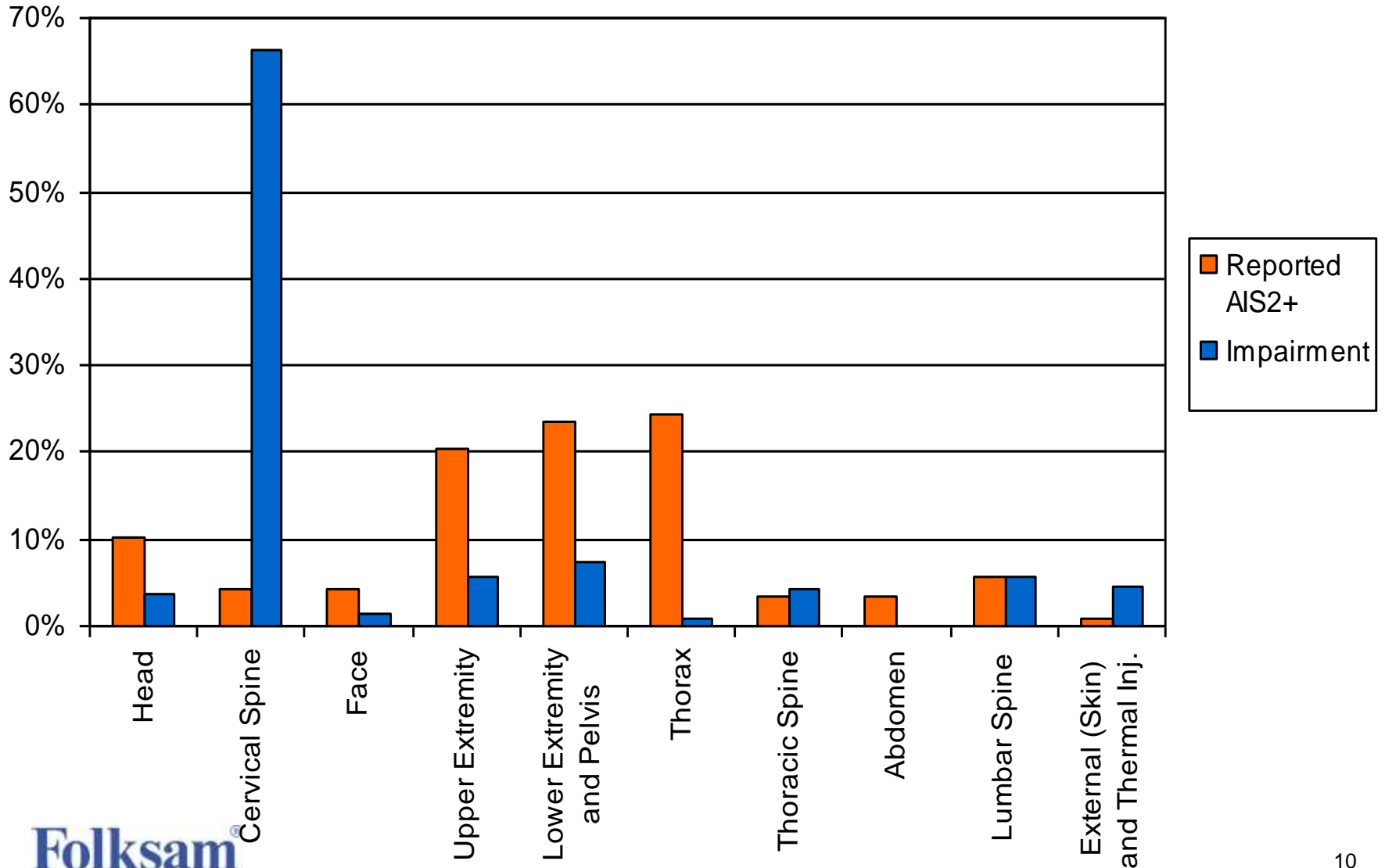
Riskmatris

Kroppsregion	AIS1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud					
Nacke					
Ansikte					
Arm och axel					
Ben och bäcken					
Bröst					
Bröstrygg					
Buk					
Ländrygg					
Ytliga skador och brännskador					

Rapporterade svåra skador (AIS2+)

Invaliditeter vs rapporterade svåra skador (AIS2+)

Risk för bestående hälsotförlust (RPMI)

Kroppsregion	AIS 1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud	8.0	15	50	80	100
Nacke	16.7	61	80	100	100
Ansikte	5.8	28	80	80	n.a.
Arm och axel	17.4	35	85	100	n.a.
Ben och bäcken	17.6	50	60	60	100
Bröst	2.6	4.0	4	30	30
Bröstrygg	4.9	45	90	100	100
Buk	0.0	2.4	10	20	20
Ländrygg	5.7	55	70	100	100
Ytliga skador och brännskador	1.7	20	50	50	100

Risk för bestående hälsotförlust (RPMI)

Kroppsregion	AIS 1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud	8.0	15	50	80	100
Nacke	16.7	61	80	100	100
Ansikte	5.8	28	80	80	n.a.
Arm och axel	17.4	35	85	100	n.a.
Ben och bäcken	17.6	50	60	60	100
Bröst	2.6	4.0	4	30	30
Bröstrygg	4.9	45	90	100	100
Buk	0.0	2.4	10	20	20
Ländrygg	5.7	55	70	100	100
Ytliga skador och brännskador	1.7	20	50	50	100

Risk för bestående hälsoförlust (RPMI)

Kroppsregion	AIS 1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud	8.0	15	50	80	100
Nacke	16.7	61	80	100	100
Ansikte	5.8	28	80	80	n.a.
Arm och axel	17.4	35	85	100	n.a.
Ben och bäcken	17.6	50	60	60	100
Bröst	2.6	4.0	4	30	30
Bröstrygg	4.9	45	90	100	100
Buk	0.0	2.4	10	20	20
Ländrygg	5.7	55	70	100	100
Ytliga skador och brännskador	1.7	20	50	50	100

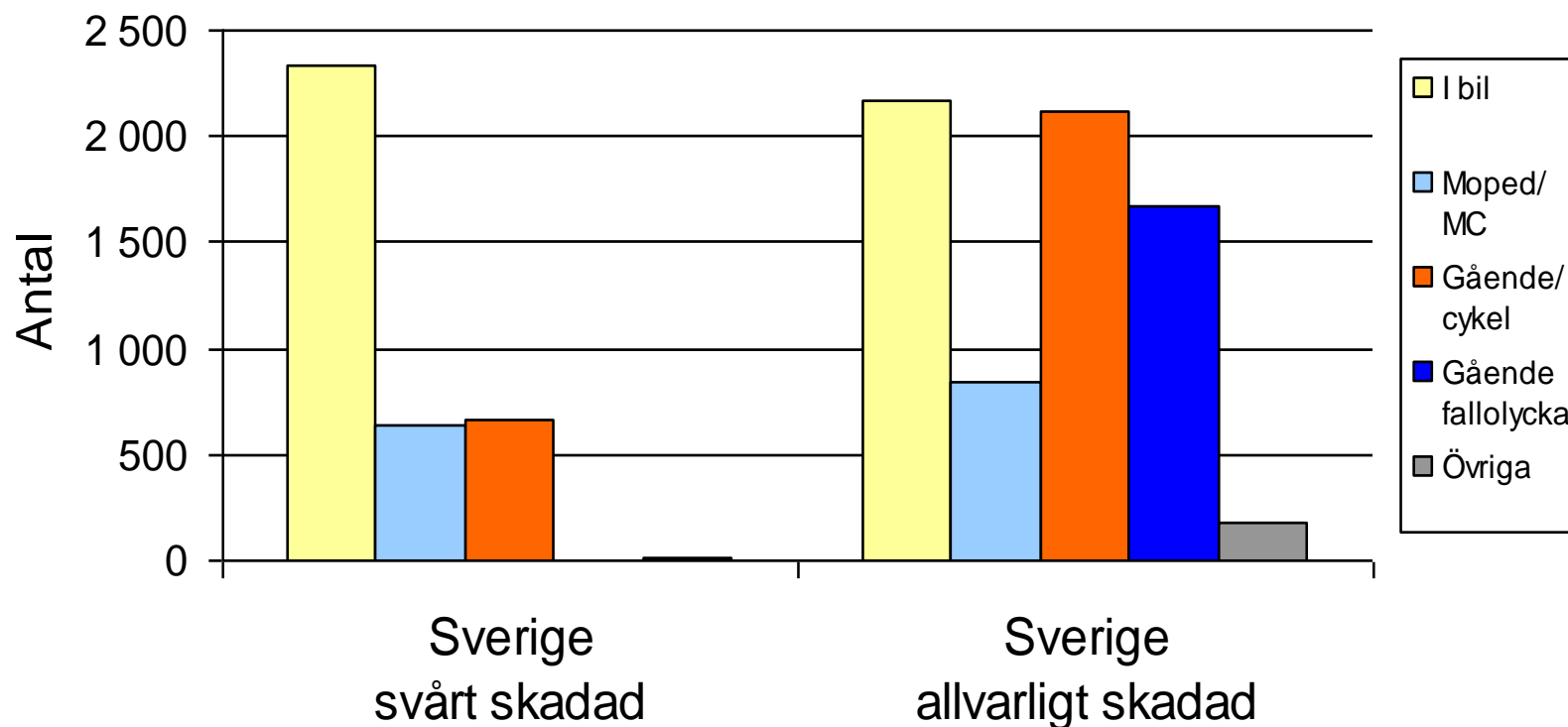
Risk för bestående hälsoförlust (RPMI)

Kroppsregion	AIS 1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud	8.0	15	50	80	100
Nacke	16.7	61	80	100	100
Ansikte	5.8	28	80	80	n.a.
Arm och axel	17.4	35	85	100	n.a.
Ben och bäcken	17.6	50	60	60	100
Bröst	2.6	4.0	4	30	30
Bröstrygg	4.9	45	90	100	100
Buk	0.0	2.4	10	20	20
Ländrygg	5.7	55	70	100	100
Ytliga skador och brännskador	1.7	20	50	50	100

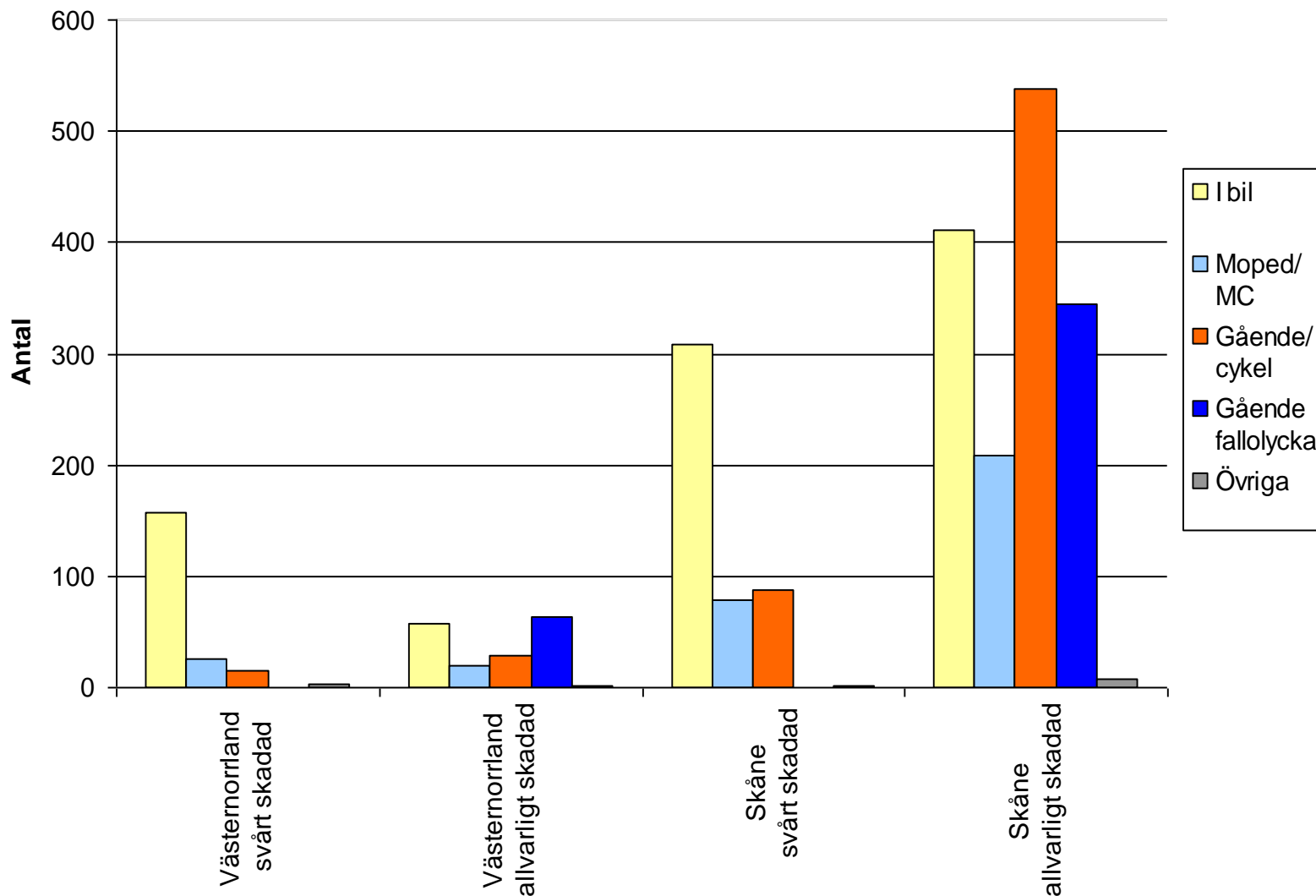
Risk för bestående hälsotförlust (RPMI)

Kroppsregion	AIS 1	AIS 2	AIS 3	AIS 4	AIS 5
Huvud	8.0	15	50	80	100
Nacke	16.7	61	80	100	100
Ansikte	5.8	28	80	80	n.a.
Arm och axel	17.4	35	85	100	n.a.
Ben och bäcken	17.6	50	60	60	100
Bröst	2.6	4.0	4	30	30
Bröstrygg	4.9	45	90	100	100
Buk	0.0	2.4	10	20	20
Ländrygg	5.7	55	70	100	100
Ytliga skador och brännskador	1.7	20	50	50	100

Svårt vs allvarligt skadade hela Sverige 2008

Svårt vs allvarligt skadade två län

Begränsningar

- STRADA inte fullt utbyggt över hela landet
- Alla allvarligt skadade fångas inte
 - Måste ha uppsökt akutsjukhus
 - Riskmatris bygger på rapporterad till försäkringsbolag
- Noggrann uppföljning i tätort kan vara svårt
 - Saknas noggrann plats i STRADA sjukvård
- Svårt skadade - allvarligt skadade
 - Svårt att jämföra bakåt i tiden

Sammanfattning

- Nytt sätt att följa hälsoförlust i officiell statistik
- Nytt etappmål baserat på allvarligt skadade
 - Svårt skadade och allvarligt skadade kan inte jämföras
- Bättre koppling till hälsoförlust
 - Initial diagnos och prognos för bestående mén
- Fångar upp fler skador än polisrapporterade
 - Skador som klassas som lindriga men som har hög risk för bestående mén
 - Fångar bättre upp oskyddade trafikanter
- Krävs att den skadade har behandlas på akutsjukhus
 - 29% av akutsjukhusen inte med i STRADA
 - Vårdcentraler inte med
- Fortsatt förbättring och utvärdering behövs